

JT-EDU. Educación ambiental para la participación

AGENDA ESCOLAR EUROPEA DEL MEDIO AMBIENTE Y EL DESARROLLO

Nuria Gabernet Díaz

Técnico de medio ambiente y redactora de contenidos y coordinadora del proyecto de la Agenda Escolar Europea del Medio Ambiente y el Desarrollo Sostenible
Diputación de Barcelona

Agenda Escolar Europea del Medio Ambiente y el Desarrollo el

CONAMA, 2 de diciembre de 2008

¿Qué es?

Es un recurso de educación ambiental destinado a **jóvenes y adolescentes entre 12 y 16 años**. El hilo conductor son las temáticas de documentos internacionales de sostenibilidad: Agenda 21, Carta de Aalborg, etc.

¿A quién va dirigida?

A los estudiantes de primer y segundo ciclo de **Educación secundaria**.

¿Cuál es su objetivo?

- ✓ Introducir a los estudiantes en los conceptos de **desarrollo sostenible**.
- ✓ Estimular **conductas proambientales** y de respeto hacia el medio ambiente.

¿Qué la hace diferente?

La Agenda Escolar del Medio Ambiente y el Desarrollo consta de los contenidos característicos de una agenda para escolares (calendario y hojas para anotar los deberes, espacio para comunicaciones con padres y profesores, horario, etc.), pero además....

... incorpora **CONTENIDOS DE EDUCACIÓN AMBIENTAL:** actividades y otra información.

Mes actual

4 idiomes: catalán, castellano, italiano y estonio

SETEMBRE

septiembre / setembre / september

15 Dilluns / lunes / lunedì / esmaspäev

16 Dimarts / martes / martedì / teisipäev

17 Dimecres / miércoles / mercoledì / kolmapäev

Citas célebres

"si serveixes la natura, ella et servirà a tu."
Confuci (Filòsof xinès; 55 a.C. - 479 a.C.)

Mes a la vista

Jueves / giovedì / neljapäev / **Dijous 18**

viernes / venerdì / reede / **Divendres 19**

20 Dissabte / sábado / sabato / laupäev

domingo / domenica / pühapäev / **Domenge 21**

DIA INTERNACIONAL DE LA PAU

Días de interés

Com et relaciones amb l'entorn?

Vols saber com et relaciones amb l'entorn? Doncs respon el següent qüestionari posant una creu a la casella que més s'adeqüi a la teva resposta, segons si estàs més o menys d'acord amb l'afirmació de què es tracta. No hi donis gaires voltes, en aquest cas la primera impressió és la que compta!

Endavant, doncs!

D'acord
 No ho sé
 En desacord

	D'acord	No ho sé	En desacord
1. Els humans tenim dret a utilitzar els recursos de la Terra fins a exhaurir-los, i a consumir-los aquí i ara.			
2. Els humans formem part de la natura, juntament amb plantes o animals amb qui compartim el planeta.			
3. La humanitat, sobretot en el darrer segle, ha adoptat unes pautes de conducta agressives vers la natura, cosa que està afectant la vida sobre la Terra.			
4. Els problemes ambientals no em preocupen, no m'afecten en absolut, ja que no em toquen de prop. Tinc altres problemes en què pensar.			
5. Som interdependents amb la resta d'espècies vives que habiten la Terra. Per això, els humans necessitem la resta d'éssers vius per sobreviure.			
6. La meua salut depèn, en gran mesura, de l'estat dels ecosistemes.			

	D'acord	No ho sé	En desacord
7. Viure de manera sostenible és necessari per recuperar l'equilibri dels ecosistemes.			
8. Hem de tenir cura de la natura perquè en depenem per viure.			
9. Les accions humanes alteren l'equilibri dels ecosistemes, molts cops de manera irreversible.			
10. Els éssers humans tenim dret a modificar els ecosistemes per adequar-los a les nostres necessitats.			
11. La superioritat de l'home vers la resta d'éssers vius el converteixen en amo de la terra amb el dret a apropiari-se dels seus recursos.			
12. Les meves accions no tenen conseqüències per al medi ambient.			
13. Confort i sostenibilitat són incompatibles. Ser més ecològic (reciclar la brossa, utilitzar el transport públic, no consumir aigua en excés, apagar els llums, utilitzar les escales en comptes de l'ascensor, etc.) faria disminuir la meua qualitat de vida.			
14. Hem de ser sostenibles per ajudar el medi ambient, encara que nosaltres no n'obtinguem cap benefici.			
15. El que afecta el medi ambient també m'afecta a mi, perquè en formo part.			
16. Hem d'aprendre a controlar el medi ambient per adequar-lo als nostres interessos i necessitats.			
17. A la Terra hi ha recursos suficients per a tots, el que cal és aprendre a gestionar-los.			
18. Els humans som hereus d'un llegat natural que hem de conservar per als nostres descendents.			
19. Els problemes ambientals m'afecten, ja sigui directament o indirectament.			
20. Ser sostenible és bo per a mi.			

Totes basades en el concepte de Nou Paradigma Ambiental de Insauri i Van Lier.

Per veure la puntuació i el resultat que has obtingut, vés a la pàgina 172.

Medecines naturals: Plantes i aliments que curen

La naturalesa no només ens ofereix un medi on poder viure, ballar, córrer, passejar o estudiar, sinó que també ens proveeix d'aliments i medecines, necessaris per al nostre bon estat de salut. De fet, molts dels medicaments que trobem avui dia a les farmàcies han estat elaborats a partir de plantes amb propietats curatives. N'és un bon exemple l'aspirina. El seu principi actiu, l'àcid acetilsalicílic, s'elabora a partir de l'extracte de l'escorça de salze (*Salix* sp.), un producte utilitzat des de fa milers d'anys per les seves propietats medicinals. Ja en les taules de fang de l'antiga Mesopotàmia, considerades els primers documents escrits per l'home dels quals es té constància, i en el Codi de Hamurabi (1700 a.C.), es feia referència a l'extracte de l'escorça de salze per alleugerir el dolor.

Per la seva banda, molts aliments, a part de proveir-nos de l'energia necessària per dur a terme les activitats del dia a dia, presenten una sèrie de propietats beneficioses per al nostre organisme i ajuden a la prevenció o recuperació de determinades malalties.

A continuació et proposem que esbrinis el nom comú de les plantes i els aliments a què fan referència les fotografies següents i que les relacionis amb les fitxes de les indicacions i propietats medicinals corresponents. Si no entens alguna de les paraules, pots consultar el diccionari o el glossari que trobaràs al final de l'agenda (pàg. 169), que conté els termes que estan marcats amb un asterisc. Endavant!

1

Nom comú: _____

Fitxa: _____

2

Nom comú: _____

Fitxa: _____

3

Nom comú: _____

Fitxa: _____

Bellesa natural

El matemàtic francès Jules Henri Poincaré (1854-1912) afirmà:

“El científic no estudia la natura perquè és útil, sinó perquè el captiva, i el captiva perquè és bella. Si la natura no fos bonica, no valdria la pena conèixer-la. Per descomptat, no em refereixo aquí a la bellesa que estimula els sentits, la de les qualitats i les aparençes; no és que la menyspreï, en absolut, sinó que aquesta no té res a fer amb la ciència. Em refereixo a la bellesa més profunda, la que prové de l'ordre harmoniós de les parts i que pot captar una intel·ligència pura”.

Tot i que sovint passa imperceptible als nostres ulls, poc atents al món exterior, la bellesa de la natura és un tema recurrent en la vida moderna i en l'art, des de la fotografia o la pintura a la poesia i la literatura.

A continuació trobaràs una sèrie d'imatges que hem considerat autèntic art natural. Prova d'endevinar l'element de la natura al qual fan referència, d'entre les opcions que et proposem!

- a) Ales de papallona rei (*Papilio machaon*)
- b) Ales de papallona graèllsia (*Graellsia isabellae*)
- c) Ploma de paó reial (*Pavo cristatus*)
- d) Ploma de mallerenga blava (*Parus Cauruleus*)

- a) Ous de tritó pirinenc (*Calotriton asper*)
- b) Perles naturals d'ostra sense tractar
- c) Ous d'aranya al microscopi òptic
- d) Teranyina amb gotes d'aigua

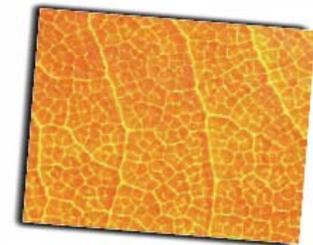

- a) Ales de llagosta egípcia (*Anacridium aegyptium*)
- b) Ales de papallona de l'arc (*Aporia crataegi*)
- c) Ploma de martinet blanc (*Egretta garzetta*)
- d) Pètal de cargola de roca (*Erodium foetidum*)

- a) Eriçó morat (*Strongylocentrotus purpuratus*)
- b) Card marià (*Sylibum marianum*)
- c) Cranc eriçó (*Galatea rosa*)
- d) Corall vermell (*Corallium rubrum*)

- a) Pell de taronja al microscopi òptic
- b) Cèl·lules de la pell tenyides al microscopi òptic
- c) Detall de fulla caduca a contrallum
- d) Cèl·lules de greix tenyides al microscopi òptic

La proposta:

Busqueu, vosaltres mateixos, imatges o fragments literaris, de "bellesa natural"! Poden ser fotografies captades per vosaltres mateixos o poemes inventats, o bé d'altres autors, l'única condició és que estiguin basats en la natura o en elements que hi facin referència i que vosaltres considereu bells. Després, podeu penjar-los en pòsters a l'aula o a les parets de l'escola o institut, per compartir aquesta bellesa natural amb la resta de companys.

Solucions a la pàg. 181.

Tal faràs... Tal trobaràs!

Dissabte a primera hora del matí...

Uns dies abans...

Dissabte a mig matí...

ROGER GIMÉNEZ TOMEU

¿Cómo se origina el proyecto?

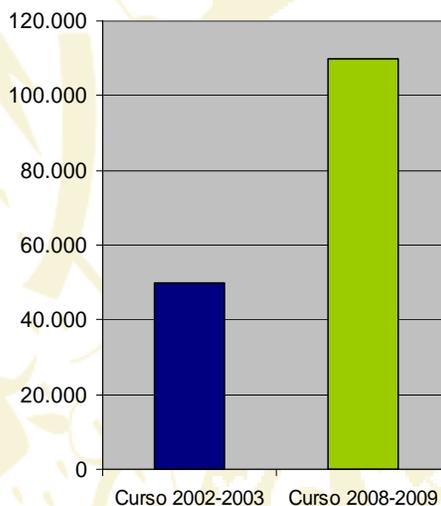
Surge como iniciativa del grupo de trabajo de "Participación" de la "Xarxa", una asociación de más de 220 municipios comprometidos con el medio ambiente.

Su publicación se inició en el curso 2002-2003. Se distribuyeron 50.000 ejemplares a 46 municipios de Catalunya.

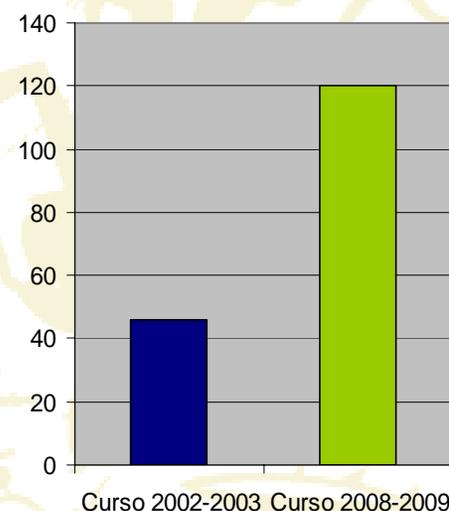
En el curso actual...

Sólo en Catalunya, se han distribuido **110.000 ejemplares** a **120 municipios** de "La Xarxa".

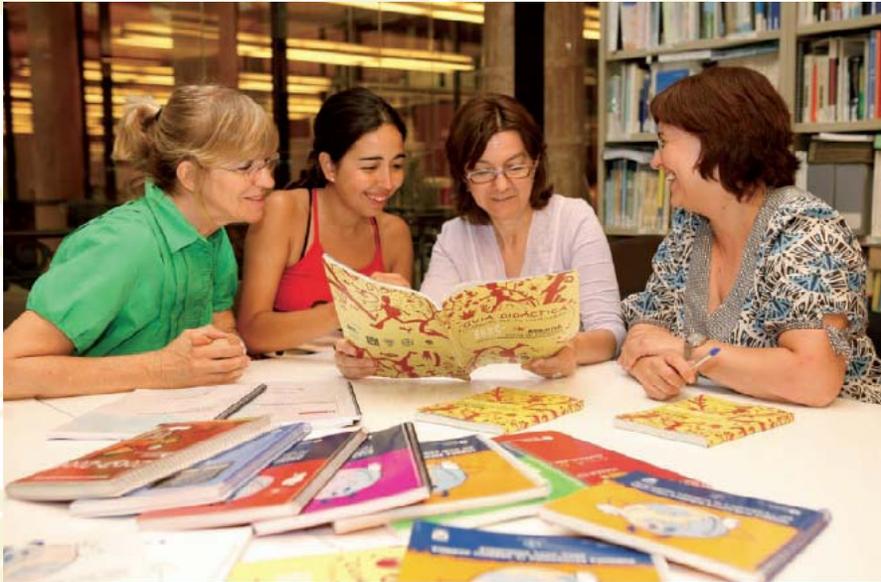
Ejemplares distribuidos

Municipios de la "Xarxa"

Un proceso participado en el que intervienen múltiples actores...

Se trata de un proceso participado y consensuado entre diferentes actores. El proyecto es gestionado y coordinado por la Secretaria Técnica de la "Xarxa" de Ciudades y Pueblos hacia la Sostenibilidad, de la Diputación de Barcelona.

Actualmente, los contenidos se elaboran directamente desde la Gerencia de Servicios de Medio Ambiente y son revisados por el Área de Educación que analiza y valida su adecuación pedagógica. La Dirección de Comunicación, por su parte, coordina todo el proceso de maquetación e impresión.

El proceso de elaboración y distribución de las agendas es complejo y requiere de la participación de diversos agentes. Dura prácticamente todo el año: de julio (inicio de la elaboración de los contenidos) a junio (fin de la distribución en los ayuntamientos, que, por su lado, la distribuirán a las escuelas que las hayan solicitado, para que los alumnos puedan disponer de ellas en las escuelas al volver en septiembre).

El proyecto cuenta con varios SOCIOS...

- ❖ En el 2002-2003 se añaden al proyecto la **provincia de Chieti** (Italia) i la **Ciudad de Tallinn** (Estonia). La colaboración entre las tres administraciones se formaliza mediante la firma de un Protocolo realizado en Barcelona en abril de 2003.
- ❖ En 2005-2006, se incorpora el **Consejo Insular de Menorca** i se firma un nuevo convenio bilateral de colaboración con la Diputación de Barcelona.
- ❖ En 2006, la **Diputación Provincial de Huesca** se suma a la iniciativa y participa ya en la edición del la Agenda 2007-2008, en el marco de un convenio de colaboración previo entre las redes "Xarxa" y RETE 21.

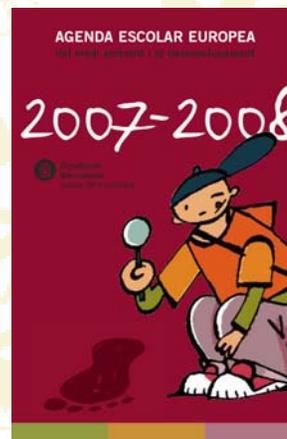
Las agendas se distribuyen también entre los estudiantes de los países que participan en el proyecto y, por tanto, se traducen a tres idiomas, además del catalán en el que se elaboran: castellano, italiano y estonio.

¿Qué temas tratan...?

Energía y cambio climático, transporte, gestión de los residuos, agua, huella ecológica, consumo responsable y comercio justo, alimentación y salud, etc.

Las agendas del curso actual versan sobre nuestra relación con el entorno.

... Siempre abordado desde el prisma de la sostenibilidad desde sus tres vertientes: ecológica, económica y social.

La guía didáctica...

- Manual para los profesores
- Guía (en papel): orientaciones conceptuales para desarrollar las actividades de la Agenda.
- Se incluye información para ampliar y desarrollar las actividades de la agenda, junto con propuestas de ampliación y bibliografía para profundizar en los contenidos.
- Al final de la guía, breve explicación de los Días de Interés Internacional.

TRIMESTRE I

*Orientacions didàctiques
de les activitats proposades
en l'agenda i altres
activitats complementàries*

Trimestre 1

Activitat 1:

COM ET RELACIONES AMB L'ENTORN?

Objectius:

1. Reflexionar sobre la manera com un mateix es relaciona amb l'entorn.
2. Conèixer les diferents maneres de concebre la relació amb l'entorn (visió ecocèntrica enfront de visió antropocèntrica).
3. Notar les diferents implicacions de concebre la relació amb l'entorn d'una manera o d'una altra.
4. Aproximar l'alumne al concepte d'antropocentrisme enfront de biocentrisme o ecocentrisme.

Idees clau:

1. Totes i tots ens relacionem amb l'entorn.
2. Existeixen diferents maneres de concebre la nostra relació amb l'entorn (antropocèntrica enfront de biocèntrica o ecocèntrica).
3. Tenir una concepció o altra és, en gran mesura, fruit del paradigma dominant en la societat en què vivim.
4. Relacionar-nos amb el medi d'una manera o d'una altra coincideix en les nostres conductes, cosa que repercutirà de manera diferent sobre l'entorn.
5. En les societats occidentals prima una visió antropocèntrica d'entendre el món.
6. La visió ecocèntrica suposa un canvi de paradigma respecte la concepció antropocèntrica dominant.
7. L'ecocentrisme o biocentrisme té clars beneficis sobre el medi respecte a l'aproximació antropocèntrica al medi.

Descripció de l'activitat:

En aquesta activitat, tal com s'indica a l'enunciat, l'alumne ha de respondre el qüestionari posant una creu a la casella que més s'adeqüi a la seva resposta, segons si està més o menys d'acord amb l'afirmació de què es tracta. Un cop hagi respost, haurà de computar la puntuació total obtinguda, a

TRIMESTRE I

partir del patró de correcció del final de l'agenda i, a continuació, llegir-ne la interpretació que li correspongui. Amb això l'alumne es podrà fer una idea de com es relaciona amb l'entorn.

Proposta d'ampliació:

L'activitat plantejada es pot desenvolupar de manera individual o en grup. Per treballar-la en grup, el professor deixarà, en primer lloc, un temps prudencial (10 minuts pot ser suficient) perquè els alumnes responguin individualment el qüestionari i facin el còmput de la puntuació total obtinguda. Després, el professor farà un còmput, a mà alçada, del nombre d'alumnes que pertanyen a cadascun dels tres grups (segons el patró de respostes). D'aquesta manera, s'obté una diagnosi inicial del punt de partida de la mostra-classe en la seva manera de concebre la relació amb l'entorn.

A partir dels resultats obtinguts es pot aprofundir en el tema que ens ocupa –la manera que tenim de relacionar-nos amb l'entorn– i extreure'n conclusions. Les següents qüestions poden servir per fomentar el debat:

1. Quina és la concepció predominant a la vostra aula de concebre la relació amb l'entorn? Prima una visió antropocèntrica o, al contrari, ecocèntrica?
2. Quines penseu que són les diferents implicacions que comporta tenir una o altra visió?
3. Penseu que hi ha alguna relació entre la manera que tenim de concebre la nostra relació amb el medi i les problemàtiques ambientals que existeixen actualment (contaminació atmosfèrica, contaminació de les aigües o els sòls, el problema dels residus, canvi climàtic, etc.)? Per què?
4. Plantegeu algunes accions al vostre abast per fomentar un estil de vida més ecocèntric, és a dir, per viure més en harmonia amb la naturalesa.

Aquestes preguntes poden treballar-se en petits grups, i després, a través d'un representant escollit per cada grup, posar-les en comú en el grup-classe, per compartir les conclusions més destacades amb la resta de companys.

Orientacions conceptuals:

Un dels principals problemes, potser el més rellevant, que dificulta o impedeix que les campanyes ambientals endegades no sorgeixin els efectes esperats és la nostra manera de concebre la relació amb el medi ambient.

El paper de les actituds és fonamental a l'hora de predir unes determinades conductes. Sota aquest punt de vista, el coneixement de les actituds ambientals és útil per a la gestió ambiental per tres raons principals, com recullen Irigüez (1996) i Heberlein (1989). En primer lloc, perquè proporcionen informació sobre el nivell de suport públic i sobre les dimensions del coneixement rellevant que el públic té sobre un projecte en concret. En segon lloc, perquè ajuden els gestors a establir fites i objectius per a un programa particular. I en tercer lloc, perquè donen una idea del que la gent pot fer com a part d'un programa.

L'interès per les actituds ambientals ha afavorit el desenvolupament corresponent d'instruments i escales d'actituds per mesurar-les. Un exemple d'això és l'escala de nou paradigma ambiental (NPA), desenvolupada per Dunlap i Van Liere l'any 1978, per mesurar el que van definir com a nou paradigma ambiental, també conegut com a NEP (en anglès, de les sigles de *New Environmental Paradigm*). Per a aquests autors, la concepció dominant de les relacions entre les persones i l'ambient ha estat, i encara ho és, la d'un ésser humà alià a la natura, una concepció que anomenaren "paradigma de l'excepcionalitat humana". Enfront d'aquesta manera d'entendre les relacions entre l'ésser humà i el medi, Dunlap i Van Liere raonen que el nou paradigma ambiental és el fruit de diverses crítiques a la

La información municipal...

PRESENTACIÓ DEL MUNICIPI

Martorell pertany a la comarca del Baix Llobregat i ocupa una extensió de 12,9 km² a la confluència entre el riu Llobregat i el riu Anòia. La seva situació geogràfica, a la cruïlla que formen la Depressió Prelitoral i la vall del riu Llobregat, fa de Martorell un important nus de comunicacions com a pas estratègic i via de penetració cap a la Catalunya Interior. Aquest fet ha generat que Martorell hagi estat epicentre de carreteres, ponts, vies de comunicació, túnels i desmunts.

El desenvolupament industrial s'ha beneficiat de la condició de Martorell com a nus de comunicacions. Es per això que la indústria ocupa un espai destacat del territori i té un paper molt important dins l'economia del municipi i de la comarca.

Durant l'última dècada, Martorell ha doblat la seva població. L'any 2006 va superar la xifra dels 26.000 habitants i es va consolidar, així, com una de les grans poblacions del Baix Llobregat Nord.

Patrimoni històric i arquitectònic destacat

Pont del Diable: construït en època romana, va estar en ús fins que una riada a començaments del segle XIX el va destruir. Posteriorment, ha sofert diverses restauracions que li van anar donant el perfil actual.

Església de Santa Margarida: d'època visigoda i posteriorment reconstruïda en estil romànic durant el s. XII.

Sant Genís de Rocafort: situat al cim d'una roca de la serra de les Torrelles, va ser fundat el 1042 pels senyors de Castellví de Rosanes.

Torre de Santa Lúcia: meitat masia, meitat casa senyorial situada al polígon Industrial La Torre.

Torre de les Hores: del 1888, fou la residència del polític Francesc Pujols.

Molí Fariner: a la riba esquerra del riu Anòia, actiu des de 1454 fins al segle XX, quan al costat hi va ser edificada una fàbrica de filats.

Les escoles de Josep Lluís Sert: tant el col·legi Montserrat a Can Carreres i l'escola Els Convents a la vila van ser projectats el 1935 per aquest reconegut arquitecte.

Altres edificis i més informació a www.martorell.cat

Llocs d'interès natural

Serra de l'Àslix: la muntanya que toca a la vila presenta una vegetació forestal bàsicament de pi blanc d'un important valor ecològic local.

Parc forestal de Can Cases: situat al nord-oest del municipi i compartit amb Sant Esteve Sesrovires, aquesta zona boscosa ocupa 35 ha. És un punt de referència per realitzar activitats de lleure a la natura. Està format per masses de pi blanc i piñer amb alguns roures i alzines, i per poliances i albers a les ribes del torrent de Llops. S'hi han comptabilitzat més de vuitanta-cinc espècies de vertebrats.

Fonts naturals: el municipi disposa de dinou fonts naturals ben identificades. Vuit d'aquestes fonts ragen tot l'any, són solmeses a controls analítics i són fàcilment accessibles.

Entorn dels rius: el camí que ressegueix el riu Anòia presenta alguns vestigis de vegetació de ribera i nombrosos ocells migratoris propis d'ecosistemes fluvials que busquen repòs i alimentació. Aquesta zona, anomenada **Horta de la Vila**, patirà una gran transformació els propers anys per a fòs i el gaudi dels ciutadans. Tota la riba del riu Llobregat fins a la desembocadura de l'Anòia s'ha inclòs recentment dins els espais de protecció de la Xarxa Natura 2000.

ENTITATS JUVENILS I AMBIENTALISTES

Martorell Wu
Torrent de Rosanes, 1, 2n (Casa Meistes)
cb53672@martorell-wu.com
www.martorell-wu.com
Apartat de correus 104

Martorell amb el Gat Urbà
MAIL BOXES ETC.
Puig del Raveil, 14-16 B-7 Box 300
marfgatutba@telefonica.net
www.martogat.org

El CAU - Agrupament Escolta
Pl. de l'Esplèida, s/n
Tel. 620 166 517
cesca_ma@hotmail.com
www.amartorell.com/caucau

Esplai Guspira
Pl. de les Cultures, s/n
Tel. 937 745 780
esplai_guspira@hotmail.com

Agrupació Excursionista Martorell
Av. Germans Martí, 16 (IEM)
Tel. 937 751 671

Trípticos o cuadrípticos pensados para distribuirse conjuntamente con las agendas, para los ayuntamientos que lo soliciten. Se incluye información específica sobre el municipio (fiestas locales, teléfonos de interés, actividades relacionadas con el medio ambiente, etc.).

El soporte web: <http://agendaescolar.diba.cat>

**AGENDA
ESCOLAR EUROPEA**
del medi ambient i el desenvolupament
2008-2009

Diputació
Barcelona
xarxa de municipis

Presentació

Activitats

- » **Com et relaciones amb l'entorn?**
- » El medi ambient com a sistema
- » L'arbre generós
- » I tu, quin paisatge vols (per a tu)?
- » Tal faràs... tal trobaràs!
- » Medi ambient, font de salut o malaltia
- » Medecines naturals: plantes i aliments que curen
- » Bellesa natural
- » La meditació, una manera de relacionar-nos amb l'entorn
- » Fe d'errates

Orientacions didàctiques per al professorat

Glossari

Diades internacionals i d'interès mediambiental

Experiències

Qüestionaris d'avaluació

Recull dels anys anteriors

Contacte

A Activitats

Activitat 1: Com et relaciones amb l'entorn?

En aquesta activitat, tal com s'indica a l'enunciat, l'alumne ha de respondre el qüestionari posant una creu a la casella que més s'adeqüi a la seva resposta, segons si està més o menys d'acord amb l'afirmació de què es tracta. Un cop hagi respost, haurà de computar la puntuació total obtinguda, a partir del patró de correcció del final de l'agenda i, a continuació, llegir-ne la interpretació que li correspongui. Amb això l'alumne es podrà fer una idea de com es relaciona amb l'entorn.

- » [Activitat](#)
- » [Solució de l'activitat](#)
- » [Proposta d'ampliació de l'activitat](#)
- » [Orientacions didàctiques per al professorat](#)

La valoración y el seguimiento...

¿Por qué?

- Obtener información de sus usuarios (feedback).
- Adecuar el producto a sus intereses y necesidades.
- Obtener un producto de calidad, mejorado año tras año.

¿Cómo?

- A través del web: <http://agendaescolar.diba.cat>
- Mediante las encuestas incluídas al final de la guía didáctica
- Mediante estudios en profundidad que se realizan periódicamente.

Mejoras introducidas...

Cambios en el formato, en el diseño y en los contenidos:

- ✓ Cuatricomía
- ✓ Cambios en el diseño y el dibujo
- ✓ Reducción del tamaño
- ✓ Cambios en los contenidos (inclusión de juegos y pasatiempos para hacer las actividades más amenas y divertidas), inclusión de un solucionario al final de las mismas para hacerlas más autodidactas, temáticas más próximas y cotidianas, etc.).

El futuro...

- Los resultados obtenidos hasta el momento parece que son buenos y ello nos anima a seguir ofreciéndolas en cursos venideros.
- En estos momentos ya estamos trabajando en las agendas de la siguiente edición, la correspondiente al curso 2009-2010, que se centrará en la temática del cambio climático.
- El reto para el futuro es crear una comunidad virtual entorno a la agenda, y acompañándola de otros materiales y recursos, tanto para las aulas como para la población en general.

“La Tierra no nos pertenece, nosotros pertenecemos a la Tierra. Somos parte de ella y, a su vez, ella forma parte de nosotros. Si los hombres maltratan la Tierra, se están maltratando a ellos mismos...”

*De la Carta de Seattle,
del jefe indio de la tribu Suwamish, Noah Sealh; 1855*

Información y contacto

Núria Gabernet i Díaz

Secretaria Técnica

Xarxa de Ciutats i Pobles cap a la Sostenibilitat

Diputació de Barcelona

A/e: xarxasost@diba.cat

Tel.: 934022222